УДК 376.1-056.34:37.016:81'233
DOI https://doi.org/10.32782/apv/2026.2.43

Софія ПОТЮК
доктор філософії з педагогіки, асистент кафедри фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», вул. Івана Франка, 1, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна, 88017
***ORCID:** 0000-0003-0887-5808*

Наталія ЗОБЕНЬКО
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», вул. Івана Франка, 1, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна, 88017
***ORCID:** 0000-0003-3833-958X*

Бібліографічний опис статті: Потюк, С. & Зобенько, Н. (2026). Реалізація освітніх підходів у розвитку мовлення дітей з інтелектуальними порушеннями засобом storytelling. *Acta Paedagogica Volyniense*s, 2, 324–331, doi: https://doi.org/10.32782/apv/2026.2.43

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПІДХОДІВ У РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗАСОБОМ STORYTELLING

Стаття присвячена розкриттю можливостей техніки storytelling в контексті компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, комплексного, аксіологічного та соціокультурного підходів як засобу розвитку усного і писемного мовлення дітей з інтелектуальними порушеннями. З огляду на це, метою статті визначено теоретичне обґрунтування й розкриття педагогічного потенціалу storytelling як засобу розвитку мовлення у дітей з інтелектуальними порушеннями, визначення специфіки його застосування задля реалізації освітніх підходів в умовах інклюзивного освітнього середовища закладу загальної середньої освіти. У процесі дослідження керувалися методами: аналізом та синтезом наукової літератури з проблеми дослідження, узагальненням та систематизацією.

Визначено специфіку storytelling в межах компетентнісного підходу storytelling створює умови для застосування мовлення у змодельованих ситуаціях, що сприяє формуванню комунікативної компетентності; особистісно орієнтованого підходу відбувається врахування індивідуальних можливостей, потреб та темпу розвитку дитини з ІП; діяльнісного підходу передбачає активну участь здобувачів освіти у створенні історій, що стимулює їхню мовленнєву та пізнавальну активність; комплексного підходу забезпечення інтеграції різних видів діяльності; аксіологічного – визначення історії як засобу формування моральних цінностей; соціокультурного – сприяння засвоєнню культурних норм і соціальних моделей поведінки. В межах кожного підходу окреслено практичні вправи для розвитку усного і писемного мовлення, зокрема рольові ігри, робота з деформованим текстом та створення авторських дитячих книг.

Доведено, що використання storytelling у роботі з дітьми з порушеним інтелектом є значущим у зв'язку із доступною формою подачі матеріалу, чіткою структурованістю сюжету та наочністю, що полегшують розуміння змісту, сприяючи розвитку усного та писемного мовлення.

У підсумку зазначено, що storytelling створює сприятливі умови для розвитку мовленнєвої компетентності дітей, зокрема тих, які мають інтелектуальні порушення.

***Ключові слова:** storytelling, діти з інтелектуальними порушеннями, усне мовлення, писемне мовлення, освітні підходи, інклюзивне освітнє середовище.*

Sofiia POTIUK
Doctor of Philosophy in Pedagogy, Assistant at the Department of Physical Therapy, Rehabilitation, Special and Inclusive Education, Uzhhorod National University, Ivan Franko str., 1, Uzhhorod, Zakarpattia region, Ukraine, 88017
ORCID: *0000-0003-0887-5808*

Nataliia ZOBENKO
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Physical Therapy, Rehabilitation, Special and Inclusive Education, Uzhhorod National University, Ivan Franko str., 1, Uzhhorod, Zakarpattia region, Ukraine, 88017
ORCID: *0000-0003-3833-958X*

To cite this article: Potiuk, S. & Zobenko, N. (2026). Realizatsiia osvitnikh pidkhodiv u rozvytku movlennia ditei z intelektualnymy porushenniamy zasobom storytelling [Implementation of educational approaches in the development of speech in children with intellectual disabilities through storytelling]. *Acta Paedagogica Volynienses,* 2, 324–331, doi: https://doi.org/10.32782/apv/2026.2.43

IMPLEMENTATION OF EDUCATIONAL APPROACHES IN THE DEVELOPMENT OF SPEECH IN CHILDREN WITH INTELLECTUAL DISABILITIES THROUGH STORYTELLING

The article is devoted to revealing the potential of storytelling techniques within the framework of competence-based, person-centered, activity-based, comprehensive, axiological, and socio-cultural approaches as a means of developing oral and written speech in children with intellectual disabilities. Accordingly, the aim of the article is to provide a theoretical justification and reveal the pedagogical potential of storytelling as a tool for speech development in children with intellectual disabilities, as well as to determine the specifics of its application for implementing educational approaches within the inclusive environment of general secondary education institutions. The research was conducted using the following methods: analysis and synthesis of scientific literature on the research problem, generalization, and systematization.

The specifics of storytelling within each approach have been identified: the competence-based approach creates conditions for using speech in simulated situations, contributing to the formation of communicative competence; the person-centered approach accounts for the individual abilities, needs, and developmental pace of children with intellectual disabilities; the activity-based approach involves the active participation of learners in creating stories, which stimulates their speech and cognitive activity; the comprehensive approach ensures the integration of various types of activities; the axiological approach defines stories as a means of forming moral values; and the socio-cultural approach promotes the assimilation of cultural norms and social models of behavior. Within each approach, practical exercises for developing oral and written speech are outlined, including role-playing games, working with scrambled (deformed) texts, and creating original children's books.

It has been proven that the use of storytelling in working with children with intellectual disabilities is significant due to its accessible form of presentation, clear plot structure, and visual support, which facilitate content comprehension and contribute to the development of both oral and written speech.

In conclusion, storytelling creates favorable conditions for the development of speech competence in children, particularly those with intellectual disabilities.

Key words: *storytelling, children with intellectual disabilities, oral speech, written speech, educational approaches, inclusive educational environment.*

Актуальність проблеми. Впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» передбачає низку вимог до організації інклюзивного навчання: розроблення індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами, що включатимуть корекційно-реабілітаційні заходи, психолого-педагогічний супровід і засоби для навчання (Концепція, 2016). Наразі розвиток української освіти перебуває в річищі інклюзії та передбачає залучення дітей з інтелектуальними порушеннями (далі – ІП) в освітнє середовище закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) задля їхньої адаптації, інтеграції та соціалізації. Проблема посилюється й тим, що ситуація доволі неоднозначна, а воєнний період вносить корективи. Згідно зі статистичними даними щодо надання інклюзивно-ресурсними центрами комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку, простежується негативна тенденція зі збільшенням кількості дітей з особливими освітніми потребами.

У освітньому середовищі закладів освіти педагогічні працівники дедалі частіше спостерігають ускладнені випадки опанування дітьми усного та писемного мовлення. З огляду на виклики, реалізація низки підходів – компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, комплексного, аксіологічного, соціокультурного та диференційованого – зумовлює потребу в пошуку новітніх технік, адаптованих до можливостей учнів з ІП, здатних зацікавити та мотивувати їх до навчально-пізнавальної діяльності та сприяти інтеграції у шкільний колектив. Вважаємо, що однією із потужних технік, яка інтегрує вищезгадані підходи, є storytelling.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Модернізація сучасної освіти знайшла відображення у працях українських науковців та практиків, які досліджували методологічні орієнтири в ЗЗСО. Зокрема, це стосується: компетентнісного підходу (І. Бех, О. Заблоцька, О. Гулай, О. Онопрієнко, Ю. Панфілов, С. Паламар, Н. Романчук, М. Рудь, О. Скворцова, С. Шаров, О. Язловецька); особистісно орієнтованого підходу (І. Бех, В. Вишківська, Т. Костенко, О. Кулик, С. Соколовська, О. Шикиринська); діяльнісного підходу (Ю. Зубцова, Т.Мартинюк, Т. Молнар, І. Мойсієнко, О. Муляр, Л. Лужецька, О. Пометун, Л. Шелестева, В. Шпак); комплексного підходу (Т. Алєксєєнко, О. Боряк, О. Дмітрієва, К. Кучіна, О. Савчук, М. Шеремет); аксіологічного підходу (Т. Браніцька, В. Зелінський, А. Євтодюк, В. Мартинюк, В. Приймак, С. Калитка, Н. Пташнік, Н. Самойленко); соціокультурного підходу (В. Авраменко, О. Кивлюк, О. Кучерук, Л.Мартіросян, О.Михайлова, О. Таранченко, Н. Філюк), що дозволяє забезпечити цілісність освітнього процесу, створюючи умови для гармонійного розвитку особистості дитини, з можливістю інтегрування технологій, зокрема storytelling.

Увага українських вчених в основному прикута до практичних аспектів впровадження storytelling. Зокрема, М. Мазурок, О. Саприкіна висвітлюють переваги техніки та вимоги щодо її використання на уроках образотворчого мистецтва, української мови та літератури, історії, а також класифікують її різновиди: класичний, цифровий та активний. Н. Голуб та О. Горошкіна розкрили дидактичну номінацію сторітелінгу, визначивши, що пасивниий сторітелінг – це метод розповіді, натомість активний сторітелінг – методика навчання розповіді учнів (Голуб & Горошкіна, 2021, с. 99-101); Г. Табакова та М. Пелагейченко описали роль сторітеллінгу на уроках зарубіжної літератури та трудового навчання, вказавши на унікальність даного методу (Табакова & Пелагейченко, 2023).

Варто зауважити, що основи storytelling з психологічної точки зору ґрунтовно проаналізовані в працях таких авторів, як Уілл Сторр «Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на інших», Кідра Холл «Сторітелінг, який не залишає байдужим», Марк Лівін «Сторітелінг для очей, вух і серця», Ніна Звєрева та Світлана Іконникова «Сторітелінг. Як здобути популярність і легко знаходити друзів» тощо.

Однак, попри наявність суттєвого теоретичного фундаменту, питання системної адаптації сторітелінгу до навчально-пізнавальної та корекційно-розвиткової роботи залишається недостатньо вивченим і потребує поглибленого наукового дослідження. В освітньому контексті storytelling вимагає модифікації відповідно до когнітивних особливостей та стану мовленнєвого розвитку школярів з ІП. Відтак очевидно, що врахування реформаційних змін в освіті та опора на індивідуальні можливості та потреби кожної дитини зумовлюють необхідність переосмислення змісту та методів навчання, зокрема розгляду storytelling як цілісного засобу формування комунікативної компетентності.

З огляду на це, **мета статті** полягає у теоретичному обґрунтуванні й розкритті педагогічного потенціалу storytelling як засобу розвитку мовлення у дітей з інтелектуальними порушеннями, визначенні специфіки його застосування задля реалізації освітніх підходів в умовах інклюзивного освітнього середовища закладу загальної середньої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сам термін «storytelling» походить від англійських слів story– (історія) і telling (розповідати), що буквально перекладається як «розповідання історій». У науковому дискурсі це поняття висвітлюють як технологію донесення інформації шляхом розповідання захопливих, повчальних, кумедних історій із реальними або вигаданими персонажами (Мазурок & Саприкіна, 2022, с. 161). В освітньому про-

цесі виокремлюють такі переваги застосування storytelling: по-перше, сприяє активізації пізнавальної діяльності; по-друге, знижує рівень тривожності та забезпечує емоційну залученість; по-третє, дозволяє конкретизувати абстрактні поняття, що є надзвичайно важливим при роботі з дітьми з ІП, оскільки для них характерні уповільнений темп розвитку, порушення пізнавальних процесів, ситуативність мислення, переважання мимовільної уваги, швидке виснаження нервової системи та емоційна лабільність (Потюк, 2026, с. 27).

Системна інтеграція storytelling в педагогічну практику реалізується через низку взаємопов'язаних підходів (рис. 1), які визначають концептуальне підґрунтя.

Рис. 1. Освітні підходи до інтеграції storytelling у навчально-пізнавальну діяльність закладу загальної середньої освіти

Розглянемо особливості реалізації цих підходів освітньому процесі крізь призму storytelling.

Провідним у Новій українській школі вважається компетентнісний підхід, який акцентує увагу на формуванні здатностей здобувача освіти застосовувати набуті знання у життєвих ситуаціях. Як слушно відмічає О. Язловецька, цей підхід в освітньому процесі як «систематична робота педагога, спрямована на розвиток у здобувачів освіти компетентностей, які у єдності дозволяють учням вирішувати проблеми у певній освітній галузі» (Язловецька, 2022, с. 250). У мовно-літературній галузі передбачено формування комунікативної компетентності, що охоплює висловлення власних думок, розуміння оточуючих та взаємодію у різних ситуаціях. Варто наголосити, що для дітей з ІП зазначений підхід має особливе значення завдяки використанню практико-орієнтованими завданнями.

Ключовим моментом у використанні storytelling задля розвитку мовлення є історії, що моделюють життєві ситуації. Це створює умови для активного залучення дітей до спілкування, під час яких набуті знання переносяться у практику. Серед завдань для розвитку усного мовлення виділяємо: відповіді на запитання, продовження історії, відтворення послідовності подій, розігрування діалогів та моделювання розмови. У результаті діти з ІП вчаться формулювати власну думку, ставити запитання, підтримувати діалог; у них розвиваються навички ввічливого спілкування. Storytelling доцільно застосовувати і з метою розвитку писемного мовлення, оскільки діти вчаться створювати короткі зв'язні тексти. Для цього передбачено виконання низки завдань, як-от: розташування малюнків у логічній послідовності, усна розповідь історії, запис коротких речень. У такий спосіб формуються навички послідовного викладу подій, побудови простих речень та занотовування думок. Також, наголошуємо на необхідності застосовування допоміжних засобів: сюжетних малюнків, піктограм, шаблонів речень. Отже, в межах компетентнісного підходу впровадження storytelling забезпечує поєднання мовленнєвої практики, емоційної залученості та моделювання реального соціального досвіду.

У термінологічному полі особистісно орієнтованого підходу, як зауважують В. Вишківська та О. Шикиринська, передбачено врахування актуальної та зони найближчого розвитку дитини відповідно до її сутності, можливостей та потреб, а також забезпечення психологічного комфорту (Вишківська & Шикиринська, 2019, с. 116). Суголосною з ними є думка Т. Костенко, яка стверджує, що особистісно орієнтований підхід саме той шлях, який надає змогу організувати навчання з повагою до особистості, з урахуванням особливостей індивідуального розвитку, потреб дитини з ООП (Костенко, 2018, с. 35). Поділяємо думку, що

сутність окресленого підходу полягає у врахуванні індивідуального темпу розвитку дитини з ІП.

Реалізація особистісно орієнтованого підходу під час використання storytelling зумовлює розвиток як усного, так і писемного мовлення. Зокрема, для розвитку усного мовлення доцільно пропонувати завдання на створення історій, у яких головним героєм є сама дитина (наприклад, «Мій день у школі», «Історія мого дня народження»), або сюжетів, що відтворюють знайомі їм життєві ситуації. У випадках, коли здобувач освіти відчуває труднощі із самостійним складанням розповіді, завдання адаптуються до його індивідуальних можливостей: пропонується надати відповідь одним словом або обрати відповідне зображення. У контексті розвитку писемного мовлення передбачено види діяльності: робота з індивідуальними шаблонами тексту (зазвичай, початок тексту вже подано), опрацювання лексичного матеріалу відповідно до актуального словника дитини з ІП, диктування власної історії дорослому з подальшим спільним читанням запису. Загалом storytelling підвищує мотивацію до навчально-пізнавальної діяльності та забезпечує створення ситуації успіху, що зумовлює зниження страху помилки.

Особливу значущість в ЗЗСО має діяльнісний підхід. Т. Мовнар, зазначає, що впровадження цього підходу передбачає: врахування зони актуального найближчого розвитку дитини; заміну пасивного надання готового матеріалу, спільним пошуком відповідей на проблемні запитання; орієнтацію педагога на розвиток уміння вчитися як фундаментальної компетентності (Мовнар, 2016, с. 78). Спираючись на вищезазначені напрацювання, Ю. Зубцова підкреслює, що діяльнісний підхід «сприяє організації навчальної діяльності з позиції конкретного учня на засадах рівноправного партнерства та емпатії, активного діалогу, визнання унікальності періоду дитинства» (Зубцова, 2022, с. 17). Подальші дослідження В. Шпак та І. Мойсієнко засвідчили ефективність реалізаційю даного підходу через технології «Щоденні 5» та «Щоденні 3» (Шпак & Мойсієнко, 2023, с. 81-82).

Розглянемо ключові аспекти діяльнісного підходу крізь призму storytelling, де дитина з ІП навчається на засадах активної діяльності. З одного боку, для розвитку усного мовлення доцільно використовувати рольові ігри, колективне складання історії (де кожен із школярів додає одне речення) та вправу «Кубики storytelling», (вигадування фрагмента історії відповідно до випавшого зображення). Зазначене забезпечує роль дитини як активного співавтора сюжету. З іншого боку, з метою розвитку писемного мовлення варто пропанувати такі завдання: створення казки за певним алгоритмом, роботу з деформованим текстом та написання підписів до ілюстрацій. Підсумовуюче сказане, наголосимо, що діяльнісний підхід формує у здобувачів освіти самостійність, спроможність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та розвиває зв'язне мовлення через навчання на практиці й дотримання чітких алгоритмів дій.

У логіці подальшого аналізу особливої важливості набуває окреслення комплексного підходу, сутність якого полягає у поєднанні когнітивного, мовленнєвого, емоційного та соціального розвитку дитини в освітньому процесі. Як слушно відмічають О. Боряк та М. Шеремет, цей підхід постає як багатовимірний метод організації навчання, виховання та підтримки, що передбачає індивідуалізацію, співпрацю мультидисциплінарної команди, надання психолого-педагогічної підтримки, що зумовлює координацію дій, швидке реагування на зміни у ситуації та розробку стратегій на основі аналізу різних сценаріїв (Боряк & Шеремет, 2024, с. 11-13).

З огляду на це, розвиток усного мовлення через storytelling охоплює розповідь історій з опорою на допоміжні засоби, відтворення історії за допомогою сюжетних зображень та інсценізацію казки, що на практиці сприяє збагаченню словникового запасу, формуванню граматичної будови мовлення, розвитку пам'яті та комунікативних навичок. Щодо розвитку писемного мовлення, то передбачено такі види діяльності: побудова коротких речень з опорою на ключові слова, заповнення пропусків у реченні чи тексті, створення авторських книг із малюнками та підписами. У такий спосіб дитина пов'язує слово зі змістом, дією та емоцією. Отож, реалізація комплексного підходу є необхідною умовою навчання дітей з ІП, оскільки дозволяє закріпити знання через різні канали сприймання, враховуючи конкретність та ситуативність їхнього мислення.

Особливої уваги заслуговує потенціал аксіологічного підходу. Як слушно зазначають Т. Браніцька, Н. Пташнік, В. Мартинюк, прояв аксіологічного підходу полягає в «усвідомленні механізму фіксації цінностей, а їх формування та розвиток надає можливість ефективно керувати освітнім процесом в умовах шкільного середовища» (Браніцька & Пташнік, 2025, с. 25). У межах цього підходу storytelling виступає дієвим інструментом формування моральних орієнтирів. Варто підмітити, що через абстрактність етичні поняття є складними для сприйняття дітьми з ІП, проте storytelling допомагає їх конкретизувати. Вищевказане реалізується шляхом обговорення вчинків персонажів, добору лексем, що характеризують героя та виконання творчих вправ, як-от написання або доповнення коротких речень, наприклад «Добро – це..».

Насамкінець, соціокультурний підхід у межах зазначеної проблематики передбачає використання в основі техніки storytelling народних казок про взаємопідтримку, волондерських історій, що є особливо актуальними сьогодні, а також прикладів громадянської відповідальності. Важливо, щоб матеріал був адаптований до вікових особливостей та індивідуальних потреб дітей. У результаті досліджень Л. Мартіросян зазначено, що «соціокультурний підхід як методологічний інструмент дослідження дозволяє виявити закономірності і тенденції соціокультурних трансформацій виховання у процесі його історичного розвитку» (Мартіросян, 2021, с. 235). Це сприяє розширенню світогляду дитини та розвиває здатність ефективно комунікувати у певній соціальній групі.

Узагальнення зазначених положень дозволяє розглядати інтеграцію освітніх підходів крізь призму storytelling, що створює умови для формування мовленнєвої компетентності дітей з ІП, забезпечуючи поєднання когнітивного розвитку, емоційної включеності та ціннісного становлення особистості в інклюзивному освітньому середовищі ЗЗСО. Завершуючи окреслення методичних можливостей storytelling та способів його реалізації у розвитку мовлення дітей з ІП, необхідно підкреслити, що будь-яка техніка чи технологія досягає повноти тільки у тому випадку, коли супроводжується продуманою системою впровадження.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті системного аналізу сучасних наукових досліджень встановлено, що storytelling дозволяє реалізувати провідні освітні підходи з врахуванням особливих освітніх потреб дітей з ІП. Визначено специфіку кожного з них: в межах компетентнісного підходу storytelling створює умови для застосування мовлення у змодельованих ситуаціях, що сприяє формуванню комунікативної компетентності; з позиції особистісно орієнтованого підходу відбувається врахування індивідуальних можливостей, потреб та темпу розвитку дитини з ІП; реалізація діяльнісного підходу передбачає активну участь здобувачів освіти у створенні історій, що стимулює їхню мовленнєву та пізнавальну активність; комплексний підхід забезпечує інтеграцію різних видів діяльності; аксіологічний – визначає історію як засіб формування моральних цінностей; соціокультурний – сприяє засвоєнню культурних норм і соціальних моделей поведінки.

Доведено, що використання storytelling у роботі з дітьми з ІП є значущим, оскільки доступна форма подачі матеріалу, чітка структурованість сюжету та наочність полегшують розуміння змісту, сприяючи розвитку усного та писемного мовлення. Таким чином, storytelling створює сприятливі умови для розвитку мовленнєвої компетентності дітей, зокрема тих, які мають інтелектуальні порушення.

Отримані результати відкривають перспективи для подальших емпіричних досліджень, зокрема щодо інтеграції storytelling в межах диференційованого підходу на базі закладів загальної середньої освіти, а також його впливу на когнітивну сферу дітей з порушеннями інтелекту.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боряк, О.В., & Шеремет, М.К. (2024) Комплексний підхід до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах воєнного стану. *Inclusion and Diversity*, спецвипуск.10-13 DOI: 10.32782/inclusion/2024.spec.2

2. Браніцька, Т., & Пташнік, Н., & Мартинюк, В. (2025) Теоретичні основи ціннісного підходу до виховання здобувачів початкової освіти в умовах Нової української школи. *Науковий* вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія». 7. 20-26. DOI: https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2025-1.03

3. Вишківська, В., & Шикиринська, О. (2019) Організація процесу навчання в новій українській школі: теоретико-практичний аспект. *Молодь і ринок*, 11 (178), 115-119. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.191711

4. Горошкіна, О. М., & Голуб, Н. Б. (2021) Сторітелінг на укроках української мови: до проблеми дидактичної номінації. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 3 (47). 97-103. DOI: 10.31376/2410-0897-2021-3-47-97-103

5. Зубцова, Ю. Є. (2022) Особливості реалізації діяльнісного підходу в початковій школі. *Інноваційна педагогіка*. 50 (1). 14-17 DOI: https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.2

6. Мазурок, М. & Саприкіна, О. (2022) Сторітелінг як ефективний інструмент формування комунікативної компетентності здобувачів освіти Нової української школи. *Молодь і ринок*. (199). 160-165

7. Мартіросян, Л. (2021) Соціокультурний підхід до виховання як методологічна основа дослідження його сутності. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 39 (2) 229-237 DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/39-2-37

8. Молнар, Т. (2016) Діяльнісний підхід до організації навчального процесу в початковій школі. *Молодь і ринок*. 1 (132). 76–79.

9. Костенко, Т.М. (2018) Особистісно орієнтований підхід в навчанні дітей з порушеннями зору. *Ключові питання наукових досліджень у сфері педагогіки та психології у XXI ст.*: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науово-практичної конференції (м. Львів, 26-27 січня 2018 року) , 1 . ГО «Львівська педагогічна спільнота», м. Львів, Україна. С. 33-35.

10. Потюк, С.В. (2026) Storytelling як інтегративна технологія в контексті інклюзивної освіти. 8*0-а підсумкова наукова конференція професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*: збірник матеріалів. Ужгород. С.26-29

11. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text

12. Табакова, Г. & Пелагейченко, М. (2023) Сторітелінг як засіб активізації пізнавальної активності учнів у сучасному освітньому. *Наукові записки БДПУ*. Сер.: Педагогічні науки. 1. С.165-172. DOI: 10.31494/2412-9208-2023-1-1-165-172

13. Шпак, В. П., & Мойсієнко, І. М. (2023). Діяльнісний підхід у Новій українській школі: історія, сучасність, перспективи. *Імідж сучасного педагога*, (4(211), 76–83. DOI: https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-4(211)-76-83

14. Язловецька, О. В. (2022). Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (206), 247-253. DOI: https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-206-247-253

REFERENCES:

1. Boriak, O.V., & Sheremet, M.K. (2024) Kompleksnyi pidkhid do zdobuvachiv osvity z osoblyvymy osvitnimy potrebamy v umovakh voiennoho stanu [A comprehensive approach to students with special educational needs in conditions of martial law]. *Inclusion and Diversity*, spetsvypusk. pp.10-13 DOI: 10.32782/inclusion/2024.spec.2 (in Ukrainian)

2. Branitska, T., & Ptashnik, N., & Martyniuk, V. (2025) Teoretychni osnovy tsinnisnoho pidkhodu do vykhovannia zdobuvachiv pochatkovoi osvity v umovakh Novoi ukrainskoi shkoly [Theoretical foundations of the value-based approach to educating primary school students in the context of the New Ukrainian School]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezpererv*noi *osvity.* Seriia «Pedahohika. Psykholohiia». 7. pp.20-26. DOI: https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2025-1.03 (in Ukrainian)

3. Vyshkivska V., Shykyrynska O. (2019) Orhanizatsiia protsesu navchannia v novii ukrainskii shkoli: teoretyko-praktychnyi aspekt [Organization of the learning process in the new Ukrainian school: theoretical and practical aspects]. *Molod i rynok*, 11 (178), pp. 115-119. DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.191711 (in Ukrainian)

4. Horoshkina, O. M., & Holub, N. B. (2021) Storitelinh na ukrokakh ukrainskoi movy: do problemy dydaktychnoi nominatsii [Storytelling in Ukrainian language lessons: the problem of didactic nomination]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka*, 3 (47). pp. 97-103. DOI: 10.31376/2410-0897-2021-3-47-97-103 (in Ukrainian)

5. Zubtsova, Yu. Ye. (2022) Osoblyvosti realizatsii diialnisnoho pidkhodu v pochatkovii shkoli [Features of implementing the activity approach in primary school]. *Innovatsiina pedahohika*. 50 (1). pp. 14-17 DOI: https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.2 (in Ukrainian)

6. Mazurok, M. & Saprykina, O. (2022) Storitelinh yak efektyvnyi instrument formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti zdobuvachiv osvity Novoi ukrainskoi shkoly[Storytelling as an effective tool for developing communication skills in students of the New Ukrainian School]. *Molod i rynok*. (199). pp. 160-165 (in Ukrainian)

7. Martirosian, L. (2021) Sotsiokulturnyi pidkhid do vykhovannia yak metodolohichna osnova doslidzhennia yoho sutnosti [The sociocultural approach to education as a methodological basis for studying its essence]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 39 (2) pp. 229-237 DOI: https://doi.org/10.24919/2308-4863/39-2-37 (in Ukrainian)

8. Molnar, T. (2016) Diialnisnyi pidkhid do orhanizatsii navchalnoho protsesu v pochatkovii shkoli [Activity-based approach to organizing the educational process in primary school]. *Molod i rynok*. 1 (132). pp. 76–79. (in Ukrainian)

9. Kostenko, T.M. (2018) Osobystisno oriientovanyi pidkhid v navchanni ditei z porushenniamy zoru [A person-centered approach to teaching children with visual impairments.]. *Kliuchovi pytannia naukovykh doslidzhen u sferi pedahohiky ta psykholohii u KhKhI st*.: Zbirnyk tez naukovykh robit uchasnykiv mizhnarodnoi nauovo-praktychnoi konferentsii (m. Lviv, 26-27 sichnia 2018 roku) , 1 . HO «Lvivska pedahohichna spilnota», m. Lviv, Ukraina. pp. 33-35. (in Ukrainian)

10. Potiuk S.V. (2026) Storytelling yak intehratyvna tekhnolohiia v konteksti inkliuzyvnoi osvity [Storytelling as an integrative technology in the context of inclusive education]. *80-a pidsumkova naukova konferentsiia profesorsko-vykladatskoho skladu fakultetu zdorovia ta fizychnoho vykhovannia DVNZ «Uzhhorodskyi natsionalnyi universytet»*: zbirnyk materialiv. Uzhhorod. pp.26-29 (in Ukrainian)

11. Pro skhvalennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029 roku [On approval of the Concept for the implementation of state policy in the field of general secondary education reform "New Ukrainian School" for the period until 2029]: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 hrudnia 2016 r. № 988-r https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text (in Ukrainian)

12. Tabakova, H. & Pelaheichenko, M. (2023) Storitelinh yak zasib aktyvizatsii piznavalnoi aktyvnosti uchniv u suchasnomu osvitnomu [Storytelling as a means of stimulating cognitive activity in students in modern education]. *Naukovi zapysky BDPU*. Ser.: Pedahohichni nauky. 1. pp.165-172. DOI: 10.31494/2412-9208-2023-1-1-165-172 (in Ukrainian)

13. Shpak, V. P., & Moisiienko, I. M. (2023). Diialnisnyi pidkhid u Novii ukrainskii shkoli: istoriia, suchasnist, perspektyvy [The activity-based approach in the New Ukrainian School: history, present, and prospects]. *Imidzh suchasnoho pedahoha*, (4(211), pp. 76–83. DOI: https://doi.org/10.33272/2522-9729-2023-4(211)-76-83 (in Ukrainian)

14. Yazlovetska, O. V. (2022). Kompetentnisnyi pidkhid yak osnova reformuvannia osvitnoho protsesu [Competence-based approach as the basis for reforming the educational process]. *Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky*, (206), pp. 247-253. DOI: https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-206-247-253 (in Ukrainian)

Дата першого надходження статті до видання: 24.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.04.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0